

Kielce, dnia 11-10-2024

Znak:SO.I.431.10.2024

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**Pan Jarosław Młodawski
Burmistrz Miasta i Gminy Stąporków**

Kontrolę w Urzędzie Miasta i Gminy Stąporków przeprowadzili w dniu 12 września 2024 r. pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

- Agnieszka Skrzyniarz – inspektor wojewódzki - kierownik zespołu kontrolerów

- Ryszard Ksel – inspektor wojewódzki – członek zespołu kontrolerów

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli nr-y: 644/2024 i 645/2024 wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŚUW

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

I. - sposób sporządzania aktów stanu cywilnego: urodzeń, małżeństw, zgonów w trybie zwykłym;

- sposób gromadzenia akt zbiorowych dla aktów sporządzonych w trybie zwykłym (*akta zbiorowe: dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów stanu cywilnego i zamieszczania w nich późniejszych wpisów*).

II. - sposób sporządzania aktów stanu cywilnego: urodzeń, małżeństw, zgonów w trybie szczególnym (transkrypcja, odtworzenie, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego);

- sposób gromadzenia akt zbiorowych dla aktów sporządzonych w trybie szczególnym (*akta zbiorowe: dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów stanu cywilnego i zamieszczania w nich późniejszych wpisów*);

- prawidłowość zamieszczania wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów państw zagranicznych lub rozstrzygnięć innych organów państw zagranicznych.

III. - sposób przechowywania dokumentów tj. ksiąg papierowych stanu cywilnego, akt zbiorowych, blankietów odpisów i zaświadczeń (bezpieczeństwo ich przechowywania);

- sposób wykorzystania blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Zgodnie z § 18 Zarządzenia Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach obowiązuje następująca skala ocen kontrolowanej działalności:

- 1) ocena pozytywna – gdy w zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień, albo gdy stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań,
- 2) ocena pozytywna z uchybieniami – gdy stwierdzone w toku kontroli uchybienia występowały w sposób powtarzający się, lecz miały one charakter wyłącznie formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań,
- 3) ocena pozytywna z nieprawidłowościami – gdy stwierdzone nieprawidłowości nie przekraczały założonego dla kontroli progu istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo progu istotności ustalonego na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założonego dla kontroli wykonania zadań,
- 4) ocena negatywna – gdy stwierdzone nieprawidłowości przekraczają założony dla kontroli próg istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo próg istotności ustalony na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założony dla kontroli wykonania zadań.

Kontrolą objęto:

I. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym

II. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

III. przechowywanie dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń

Wykonanie zadań w Urzędzie Stanu Cywilnego w Stąporkowie oceniam:

Ad. I - pozytywnie

Ad. II – pozytywnie

Ad. III – pozytywnie

Kontrola miała na celu ocenę czy sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie zwykłym oraz w trybie szczególnym oraz zamieszczanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów państw zagranicznych lub rozstrzygnięć innych organów państw zagranicznych odbywają się zgodnie z przepisami prawa, tj.: ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1378 zwaną dalej Pasc), ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1359 ze zm. zwaną dalej Krio), ustawą z dn. z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572), ustawą z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.) oraz aktami wykonawczymi, w tym szczególnie Rozporządzeniem MSW z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (t.j. Dz. U. 2015 poz. 225 ze zm.), Rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 18 kwietnia 2020 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. 2020 poz. 698) (obecnie – Rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. 2023 poz. 1023), Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie wzorów karty urodzenia i karty martwego urodzenia (Dz. U. 2021 poz. 1421 ze zm.) (obecnie - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie wzorów karty urodzenia i karty martwego urodzenia Dz.U. 2023 poz. 2733), Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 lipca 2021 r. w sprawie wzoru karty zgonu (Dz. U. 2021 poz. 1448 ze zm.) (obecnie - rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie wzoru karty zgonu Dz.U. poz. 2734); Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 2201/2003 z dn. 27 listopada 2003 dotyczącym jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. U. UE.L. 2003.338.1 ze zm.), Rozporządzeniem Rady (UE) nr 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę ((Dz.U. UE. L. 178/1), konwencjami wielostronnymi i bilateralnymi, w tym Rozporządzeniami WE w sprawach z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Ocenia podlegał także sposób wykorzystania blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń oraz sposób przechowywania dokumentów tj. ksiąg papierowych stanu cywilnego, akt zbiorowych, blankietów odpisów i zaświadczeń (bezpieczeństwo ich przechowywania, w tym zachowanie zasad bezpieczeństwa przechowywania dokumentów określonych w ustawie z dn. 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1006).

Wyjaśnić również należy, iż dobór próby poddanej kontroli oparto na osądzie kontrolerów wynikającym z ich doświadczenia zawodowego oraz wiedzy na temat kontrolowanej jednostki, przy czym dla przedmiotu kontroli określonego:

- w pkt 1 przyjęto nie mniej niż 25 przypadków sporządzenia aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym;

- w pkt 2 przyjęto nie mniej niż 20% przypadków sporządzenia aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym oraz przypadków zamieszczenia (lub odmowy

zamieszczenia) wzmianek lub przypisków na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego;

- w pkt 3 przyjęto sposób wykorzystania nie mniej niż 100 blankietów przekazanych urzędowi stanu cywilnemu.

Jako miernik dla przedmiotu kontroli określonego:

- w pkt 1 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (sporządzania asc z naruszeniem przepisów prawa lub nieprawidłowego gromadzenia akt zbiorowych) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych aktów stanu cywilnego (ponad 50% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną);

- w pkt 2 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (sporządzania asc z naruszeniem przepisów prawa, nieprawidłowego gromadzenia akt zbiorowych, uznania lub odmowy uznania orzeczenia/rozstrzygnięcia sądu zagranicznego lub innego organu zagranicznego z naruszeniem przepisów prawa) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych zdarzeń (ponad 50% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną);

- w pkt 3 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (blankietów, które nie mają statusu blankietu „czystego”, wykorzystanego do wydania dokumentów lub zniszczonego) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych blankietów (ponad 5% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną)

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Stąporkowie zatrudniona jest na stanowisku Kierownika USC Pani Dorota Nowak, która udzielała kontrolującym niezbędnych wyjaśnień oraz na stanowisku Zastępcy Kierownika USC Pani Bogumiła Józwik.

W wyniku przeprowadzonej kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym

W kontrolowanym okresie w USC Stąporków sporządzono w trybie zwykłym:

- 0 aktów urodzenia,
- 63 akty małżeństwa
- 140 aktów zgonu

Kontroli poddano 20 aktów małżeństwa i 23 akty zgonu (łącznie 43 akty) sporządzone w trybie zwykłym.

Akty małżeństwa poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia/forma zawarcia małżeństwa
1.	2605083/00/AM/2023/741280	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
2.	2605083/00/AM/2023/101345	małżeństwo przed kierownikiem usc
3.	2605083/00/AM/2023/626554	małżeństwo przed kierownikiem usc
4.	2605083/00/AM/2023/455600	małżeństwo przed kierownikiem usc
5.	2605083/00/AM/2023/294878	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
6.	2605083/00/AM/2023/056420	małżeństwo przed kierownikiem usc
7.	2605083/00/AM/2023/065834	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
8.	2605083/00/AM/2023/969994	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
9.	2605083/00/AM/2023/174108	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
10.	2605083/00/AM/2023/615511	małżeństwo przed kierownikiem usc
11.	2605083/00/AM/2023/772819	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
12.	2605083/00/AM/2023/277246	małżeństwo przed kierownikiem usc
13.	2605083/00/AM/2023/394212	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
14.	2605083/00/AM/2023/166788	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
15.	2605083/00/AM/2023/925333	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
16.	2605083/00/AM/2023/572579	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
17.	2605083/00/AM/2023/631715	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
18.	2605083/00/AM/2023/359238	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
19.	2605083/00/AM/2023/827296	małżeństwo przed kierownikiem usc
20.	2605083/00/AM/2023/386973	małżeństwo przed kierownikiem usc

Małżeństwa zawarte przed kierownikiem usc: Zgromadzone w aktach zbiorowych dokumenty nie budzą wątpliwości i odpowiadają wymogom prawa. Znajdują się w nich: zapewnienia nupturientów

o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa (przeszkody - określone w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym), protokoły przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński podpisane przez właściwe osoby (nupturientów, świadków, kierownika usc). Wszystkie małżeństwa zawierane były w dacie ważności zapewnień.

Przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński następowało w terminie określonym w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zdanie pierwsze: „*małżeństwo przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego nie może być zawarte przed upływem miesiąca od dnia, kiedy osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemne zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie tego małżeństwa.*”

Wszystkie akty małżeństwa sporządzane były z zachowaniem terminu określonego w art. 86 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego: „*Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, sporządza akt małżeństwa najpóźniej w następnym dniu roboczym.*”

W jednym przypadku (akt o nr 2605083/00/AM/2023/277246) doszło do zawarcia małżeństwa poza lokalem usc, na podstawie art. 85 ust. 5 Pasc: „*Na wniosek osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo kierownik urzędu stanu cywilnego przyjmuje oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego w okręgu rejestracji stanu cywilnego, w którym jest on właściwy, jeżeli wskazane we wniosku miejsce zawarcia małżeństwa zapewnia zachowanie uroczystej formy jego zawarcia oraz bezpieczeństwo osób obecnych przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.*” W aktach zbiorowych znajdują się: (oprócz zapewnień o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa i protokołu przyjęcia oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński) wniosek nupturientów wraz z uzasadnieniem oraz dowód opłaty, o której mowa w art. 85 ust. 8 Pasc. Zgromadzone dokumenty nie budzą wątpliwości.

Małżeństwa „konkordatowe”: w aktach zbiorowych przechowywane są właściwe dokumenty: zapewnienia nupturientów, zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego. Zaświadczenia duchownych opatrzone są datą wpływu do USC w Stąporkowie, co pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że dochowane są terminy określone w art. 8 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (przekazanie zaświadczenia przed upływem 5 dni od dnia zawarcia małżeństwa), a Kierownik USC sporządzała akty małżeństw w terminie wynikającym z art. 86 ust. 3 Pasc (najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu otrzymania zaświadczenia od duchownego).

Wszystkie małżeństwa zawierane były w dacie ważności zapewnień.

Wszystkie dokumenty (zapewnienia, protokoły, zaświadczenia) sporządzone są na obowiązujących formularzach.

Treść aktów małżeństw: nie budzi wątpliwości.

Dowody: akty małżeństwa wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie zwykłym jako bieżąca rejestracja, wymienione w tabeli powyżej

Akty zgonów poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2605083/00/AZ/2023/819960	tryb zwykły
2.	2605083/00/AZ/2023/633072	tryb zwykły
3.	2605083/00/AZ/2023/021631	tryb zwykły
4.	2605083/00/AZ/2023/244581	tryb zwykły
5.	2605083/00/AZ/2023/637471	tryb zwykły
6.	2605083/00/AZ/2023/511357	tryb zwykły
7.	2605083/00/AZ/2023/880776	tryb zwykły
8.	2605083/00/AZ/2023/961149	tryb zwykły
9.	2605083/00/AZ/2023/477298	tryb zwykły
10.	2605083/00/AZ/2023/600841	tryb zwykły
11.	2605083/00/AZ/2023/936143	tryb zwykły
12.	2605083/00/AZ/2023/865772	tryb zwykły
13.	2605083/00/AZ/2023/390916	tryb zwykły
14.	2605083/00/AZ/2023/084139	tryb zwykły
15.	2605083/00/AZ/2023/421730	tryb zwykły
16.	2605083/00/AZ/2023/842437	tryb zwykły
17.	2605083/00/AZ/2023/557542	tryb zwykły
18.	2605083/00/AZ/2023/316198	tryb zwykły
19.	2605083/00/AZ/2023/510697	tryb zwykły
20.	2605083/00/AZ/2023/357585	tryb zwykły
21.	2605083/00/AZ/2023/021287	tryb zwykły
22.	2605083/00/AZ/2023/904741	tryb zwykły
23.	2605083/00/AZ/2023/152867	tryb zwykły

Kontroli poddano 23 akty zgonu sporządzone w trybie zwykłym.

Dokumenty zgromadzone w aktach zbiorowych do aktów zgonów nie budzą wątpliwości. Przechowywane są odpowiednie części karty zgonu oraz sporządzone na obowiązującym formularzu protokoły zgłoszenia zgonu, podpisane przez osobę zgłaszającą zgon i Kierownika USC.

Treść aktów zgonu: nie budzi wątpliwości

Dowody: akty zgonu wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie zwykłym jako bieżąca rejestracja, wymienione w tabeli powyżej.

Przypiski: zgodnie z art. 25 ust. 1 Pasc: „*Informacje o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby oraz informacje wpływające na stan cywilny tej osoby zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w formie przypisków.*” W art. 25 ust. 2 Pasc wskazano zaś, „*sporządzając akt stanu cywilnego lub dołączając do niego wzmiankę dodatkową, niezwłocznie zamieszcza się przypiski przy innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby.*”

Obowiązek nałożony powyższym przepisem jest skrupulatnie realizowany w USC Stąporków. Należy również podkreślić, iż przypiski zawierają aktualną numerację aktów (tj. numery nadane aktom w elektronicznym rejestrze).

Dane przy akcie: zgodnie z art. 20 ust. 2 i 3 Pasc: „*w rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego dane o obywatelstwie oraz nr PESEL osoby, której akt dotyczy, jeżeli został nadany. W rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie urodzenia, oprócz danych określonych w ust. 2, numery PESEL rodziców osoby, której akt dotyczy, jeżeli zostały nadane.*”

Obowiązek nałożony przytoczonym wyżej przepisem jest skrupulatnie realizowany w USC Stąporków

Sposób prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego: Należy stwierdzić, iż w USC Stąporków akta zbiorowe są prowadzone zgodnie z dyspozycją § 43 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego*, który stanowi:

„1. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, niezależnie od postaci, w której są sporządzone, opatruje się oznaczeniem nadanym aktowi stanu cywilnego, którego dotyczą.

2. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego niesporządzone w formie dokumentu elektronicznego oznacza się dodatkowo datą sporządzenia aktu stanu cywilnego, którego dotyczą, i prowadzi się je w porządku chronologicznym.”

Sposób dokumentowania wniesienia opłaty skarbowej przy sporządzanych aktach: nie budzi zastrzeżeń. W aktach zbiorowych przechowywane są dowody wniesienia opłaty skarbowej w odpowiedniej dla danej czynności wysokości.

Reasumując, realizacja zadań w przedmiocie sporządzania aktów stanu cywilnego (urodzeń, małżeństw, zgonów) w trybie zwykłym została oceniana jako pozytywna

II. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

W kontrolowanym okresie w USC Stąporków sporządzono w trybie szczególnym:

- 28 aktów urodzenia (transkrypcja)
- 4 akty małżeństwa (transkrypcja)
- 5 aktów zgonu (4 w trybie transkrypcji, 1 w trybie odtworzenia)

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Stąporkowie nie odnotowano wzmianek dodatkowych ani przypisków w aktach stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego, jak również nie odmówiono dokonania w/w czynności.

Wyjaśnić należy, że wskazane w przekazanych przez Kierownika USC Stąporków danych statystycznych przypadki zamieszczenia 2 przypisków dotyczyły zamieszczenia przy aktach o nr 2605083/00/AM/1980/111624 oraz 2605083/00/AU/1953/047997 przypisków o zgonie na podstawie zagranicznych aktów zgonu.

Kontroli poddano 8 aktów urodzenia, 3 akty małżeństwa i 2 akty zgonu sporządzone w trybie szczególnym (34% zdarzeń).

Akty urodzenia poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2605083/00/AU/2023/752535	transkrypcja
2.	2605083/00/AU/2023/176307	transkrypcja
3.	2605083/00/AU/2023/066783	transkrypcja
4.	2605083/00/AU/2023/550870	transkrypcja
5.	2605083/00/AU/2023/318928	transkrypcja
6.	2605083/00/AU/2023/284398	transkrypcja
7.	2605083/00/AU/2023/078464	transkrypcja
8.	2605083/00/AU/2023/317117	transkrypcja

Akty małżeństwa poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2605083/00/AM/2023/304642	transkrypcja

2.	2605083/00/AM/2023/142463	transkrypcja
3.	2605083/00/AM/2023/758918	transkrypcja

Akty zgonu poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2605083/00/AZ/2023/288514	transkrypcja
2.	2605083/00/AZ/2023/795058	odtworzenie

Transkrypcja

Art. 104 Pasc stanowi:

„1. Zagraniczny dokument stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji, może zostać przeniesiony do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji.

2. Transkrypcja polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego.

3. Transkrypcji podlega dokument, który w państwie wystawienia jest uznawany za dokument stanu cywilnego i ma moc dokumentu urzędowego, jest wydany przez właściwy organ oraz nie budzi wątpliwości co do autentyczności.”

Akta zbiorowe zawierały odpowiednie dokumenty, a mianowicie: wnioski o transkrypcję, pełnomocnictwa, oryginały zagranicznych odpisów aktów stanu cywilnego wraz z tłumaczeniami przysięgłymi lub też odpisy wielojęzyczne, niewymagające tłumaczenia, dowody wniesienia opłaty skarbowej. W aktach zbiorowych znajdują się także potwierdzenia odbioru przez wnioskodawcę odpisu zupełnego polskiego aktu, którego wydanie jest zakończeniem procedury transkrypcji zagranicznego aktu.

W rubryce „adnotacje” wpisywano informację o podstawie sporządzenia aktu, przywołując także zagraniczny dokument, będący podstawą transkrypcji.

W przypadku, gdy zachodziła konieczność uzupełnienia polskiego aktu o brakujące dane, dokonywano tego w odrębnym postępowaniu (na podstawie art. 37 Pasc), w formie czynności materialnotechnicznej, wpisując odpowiednią wzmiankę dodatkową. Należy także podkreślić, iż w treści wzmianek każdorazowo odnotowano numer aktu, będący podstawą uzupełnienia lub sprostowania (w przypadku, gdy podstawą uzupełnienia/sprostowania był akt stanu cywilnego znajdujący się w polskich księgach, został on wcześniej zmigrowany do BUSC i w treści wzmianki powoływano oznaczenie wygenerowane przez system), co ocenić należy pozytywnie z punktu widzenia przejrzystości i kompletności danych zawartych w aktach.

Widać dbałość o to, by akty powstałe w trybie transkrypcji zawierały możliwie pełne dane (co pozostaje istotne ze względu na fakt, iż akty zagraniczne zawierają w wielu przypadkach ograniczoną liczbę danych w stosunku do aktów polskich i wymagają uzupełnienia na podstawie innych aktów stanu cywilnego). Opracowany w usc wzór wniosku o transkrypcję zawiera odrębną rubrykę dot. prośby o

uzupełnienie aktu, jak również rubrykę dot. ewentualnej prośby wnioskodawcy o dostosowanie do reguł polskiej pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie.

Należy także dodać, iż zgodnie z art. 106 Pasc w przypadku, gdy zagraniczny akt małżeństwa nie zawiera informacji o nazwiskach małżonków noszonych po zawarciu małżeństwa oraz nazwiskach dzieci zrodzonych z tego małżeństwa, to razem z wnioskiem o transkrypcję małżonkowie mogą złożyć takie oświadczenie. Niniejsza kwestia stanowi odstępstwo od zasady wiernego, literalnego przeniesienia treści zagranicznego aktu do polskiego rejestru stanu cywilnego. Oznacza to, że w przypadku złożenia stosownych oświadczeń o nazwiskach wraz z wnioskiem o transkrypcję zagranicznego aktu małżeństwa dopuszczalne jest, aby te informacje wpisywać „od razu” w zasadniczej części polskiego aktu małżeństwa.

Stwierdzić należy, iż Kierownik USC w Stąporkowie prawidłowo zastosowała w przypadku sporządzania aktów małżeństw o nr 2605083/00/AM/2023/304642, 2605083/00/AM/2023/142463, 2605083/00/AM/2023/758918 wskazany powyżej przypis, wpisując „od razu”, w zasadniczej części polskiego aktu brakujące dane dot. nazwisk, zgodnie z oświadczeniami małżonków zawartymi we wniosku o transkrypcję. W przypadku aktu małżeństwa nr 2605083/00/AM/2023/142463 oświadczenie małżonków dotyczyło tylko ich własnych nazwisk, nie zaś nazwisk dzieci zrodzonych z małżeństwa. Kierownik USC prawidłowo uzupełniła w treści aktu tylko rubryki dot. nazwisk małżonków, pozostawiając pustą rubrykę dot. nazwisk dzieci zrodzonych z tego małżeństwa.

Odtworzenie

Art. 109 Pasc stanowi:

„1. Treść zagranicznego dokumentu stanu cywilnego odtwarza się, jeżeli według prawa miejsca sporządzenia dokumentu stanowi on akt stanu cywilnego, a uzyskanie jego odpisu nie jest możliwe lub wiąże się z poważnymi trudnościami.

2. Wniosek o odtworzenie treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego może złożyć do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego osoba, której dokument potwierdzający zdarzenie dotyczy, lub inna osoba ze względu na interes prawny, lub osoba, która wykaże interes faktyczny w odtworzeniu dokumentu potwierdzającego zgon.

3. Treść zagranicznego dokumentu stanu cywilnego odtwarza się na podstawie przedłożonego przez osobę składającą wniosek dokumentu potwierdzającego zdarzenie za granicą lub jego uwierzytelnionej kopii, w formie czynności materialno-technicznej.”

Kierownik USC w Stąporkowie skorzystała z trybu odtworzenia w przypadku aktu zgonu o nr 2605083/00/AZ/2023/795058. Z wnioskiem wystąpiła w niniejszym przypadku siostra zmarłego obywatela Polski, który zmarł w 1979 roku Lipsku (Niemcy).

Wybrany przez Kierownika USC w Stąporkowie tryb sporządzenia polskiego aktu oraz sposób procedowania należy w stanie faktycznym niniejszej sprawy uznać za prawidłowy, a zgromadzona w aktach zbiorowych dokumentacja nie budzi wątpliwości.

Podstawą odtworzenia aktu była uwierzytelniona kopia wpisu do księgi zgonów Urzędu Stanu Cywilnego Leipzig Nord wydana przez Archiwum Miejskie Miasta Lipsk wraz z tłumaczeniem przysięgłym oraz akt urodzenia zmarłego. W aktach zbiorowych znajduje się notatka służbowa z rozmowy telefonicznej Kierownika USC z Konsulem Ambasady Polskiej w Berlinie. Z tłumaczeń Konsula

wynika, że wszystkie akty zgonu starsze niż 30 lat są przechowywane w Lipsku w archiwach i nie wydaje się z nich odpisów, a jedynie możliwe jest uzyskanie kopii wydanej przez Archiwum Miasta Lipsk.

Mając na uwadze powyższe zasadne i zgodne z interesem strony pozostawało w niniejszym przypadku zastosowanie przez Kierownika USC trybu odtworzenia aktu zgonu.

W rubryce „adnotacje” sporządzonego aktu zgonu wpisano informację o podstawie sporządzenia aktu, przywołując także zagraniczny dokument, będący podstawą odtworzenia.

Przypiski, dane przy akcie: (omówiono szczegółowo przy aktach sporządzonych w trybie zwykłym). - skrupulatnie uzupełnione.

Sposób dokumentowania wniesienia opłaty skarbowej przy sporządzanych aktach: nie budzi zastrzeżeń. W aktach zbiorowych przechowywane są dowody wniesienia opłaty skarbowej w odpowiedniej dla danej czynności wysokości.

Dowody: akty urodzenia, akty małżeństwa oraz akty zgonu wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie transkrypcji oraz w trybie odtworzenia, wymienione w tabelach powyżej.

Wpisywanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Stąporkowie nie odnotowano wzmianek dodatkowych oraz nie zamieszczano przypisków w aktach stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego, jak również nie odmówiono dokonania w/w czynności.

Wyjaśnić należy, że wskazane w przekazanych przez Kierownika USC Stąporków danych statystycznych przypadki zamieszczenia 2 przypisków dotyczyły zamieszczenia przy aktach o nr 2605083/00/AM/1980/111624 oraz 2605083/00/AU/1953/047997 przypisków o zgonie na podstawie zagranicznych aktów zgonu. Sposób procedowania Kierownika USC nie budził w tych przypadkach wątpliwości. Ponieważ jednak były to przypadki nie dotyczące przyjętego zakresu kontroli, nie podlegały one ocenie w ramach założonego obszaru „wpisywanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych”.

Reasumując: realizacja zadań w przedmiocie sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w rejestrze stanu cywilnego) została oceniana jako pozytywna. Obszar dot. uznawania orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych nie podlegał kontroli z uwagi na brak odnośnych zdarzeń.

III przechowywanie dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń

Pomieszczenie, w którym mieści się Urząd Stanu Cywilnego w Stąporkowie usytuowane jest na parterze budynku, pokój jest zamykany na klucz. W pomieszczeniu wyodrębniono wnękę zabudowaną zamykanymi szafami, w których są przechowywane akta zbiorowe, papierowe księgi, blankiety usc. Sposób przechowywania dokumentów oraz usytuowanie stanowiska komputerowego z zainstalowanym system „Źródło” nie budzą zastrzeżeń pod względem bezpieczeństwa.

Wskazać następnie należy, iż dla realizacji zadań przez Urząd Stanu Cywilnego w Stąporkowie pobrano ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dn. 01.12.2023 r. partię 1000 blankietów o nr AG6614001-AG 6615000 (nr pokwitowania (177/2023)). Kontroli poddano partię 500 blankietów o numerach AG6614001- AG6614500. Korzystając z generowanych w ramach Bazy Usług Stanu Cywilnego raportów, ustalono, iż 497 blankietów miało status „wydany” natomiast 3 blankiety miały status „zniszczony”.

Ustalono, że w USC Stąporków są przechowywane protokoły z komisijnego zniszczenia blankietów asc, a także drukowane z Rejestru Stanu Cywilnego raporty dot. wykorzystania blankietów oraz prowadzony jest rejestr upoważnień do pobierania druków. Kierownik USC prowadzi także roczne sprawozdania dotyczące rozchodu blankietów i zaświadczeń.

W urzędzie obowiązuje Zarządzenie nr 0050.115.2015 Burmistrza Miasta i Gminy Stąporków w sprawie druków ścisłego zarachowania wykorzystywanych w USC.

Procedury wewnętrzne w zakresie wykorzystania blankietów odpisów asc i blankietów zaświadczeń należy uznać za kompletne, w pełni odpowiadające wymaganiom określonym w ustawie o dokumentach publicznych.

Reasumując: bezpieczeństwo przechowywania dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń zostało ocenione pozytywnie.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Skład zespołu kontrolerów:

1/ Agnieszka Skrzyaniarz – inspektor wojewódzki - kierownik zespołu kontrolerów

2/ Ryszard Ksel - inspektor wojewódzki – członek zespołu kontrolerów

Wojewoda Świętokrzyski

Józef Bryk

Wojewoda Świętokrzyski